

Pozdravni nagovor mag. Mirana Gajška, državnega sekretarja na Ministrstvu za naravne vire in prostor

Spoštovane udeleženke in udeleženci letošnjega Sedlarjevega srečanja, prav lepo vas pozdravljam v imenu Ministrstva za naravne vire in prostor in v svojem imenu.

Katastrofalne poplave 3. avgusta 2023 so ob veliki materialni škodi ter človeških stiskah ob izgubi bivališča in strahu pred ponovitvijo vendarle prinesle tudi nekaj dobrega. V naši državi smo vsi skupaj končno spoznali, da ne smemo nadaljevati takega gospodarjenja z vodotoki in takega načina urejanja prostora! Kaj želim povedati? Gospodarjenje v smislu posamičnega naročanja različnih strokovnih podlag in študij s področja vodarstva (na primer hidrološko hidravličnih študij – HHŠ) ne sme biti prepuščeno posamičnim občinam niti celo posamičnim prostorskim izvedbenim aktom, temveč morajo biti strokovne podlage za povodja naših rek in pritokov narejene znotraj sedmih območnih vodnih skupnosti. Seveda mora biti naročnik, plačnik in recenzent država. Samo tako se bodo v okviru zlivnega območja tudi izvajali res celoviti protipoplavni ukrepi. Ne pozabimo, kaj je pred mnogimi leti zapisal Anton Melik: »Savinja je hudourniška reka.«

Na področju urejanja prostora moramo nehati govoriti v stereotipih, recimo, da je preveč občin in da manjka regionalna raven, da nujno potrebujemo pokrajine. Občin imamo v naši državi dvesto in ducat, verjemite, še dolgo jih bomo imeli. Hkrati smo člani pogajalske skupine RS EU za regionalni razvoj v poznih devetdesetih letih izvedeli, da so pogoj Evropske unije statistične regije in razvojne regije, pokrajine kot administrativna raven pa so notranja zadeva Republike Slovenije. Ker so prihodnje pokrajine nov proračunski porabnik, ker se bomo težko dogovorili, koliko jih bomo imeli in kakšne pristojnosti bodo imele, ter ker imamo delujoči dve kohezijski regiji, 12 razvojnih regij in še nekaj pomembnih mikroregij, na primer premogovna regija SAŠA, pokrajin še dolgo ne bomo imeli. Standardizirali bomo postopke na lokalni ravni, pomagamo občinam brez OPN, začinjamo regionalno prostorsko planiranje, resnično smo pospešili državno prostorsko načrtovanje, predvsem pa sta prioriteta prostorsko načrtovanje in poplavna obnova v vseh poplavljenih občinah. Le spomnimo se predavanj prof. V. B. Mušiča in prof. dr. A. Pogačnika, ki sta nam povedala, da moramo urbanisti v res hudih primerih požarov, potresov in poplav narediti to, kar v normalnih razmerah nismo zmogli.

Še eno dejstvo je pomembno. Kadar na primer govorimo o trajnostnem razvoju, moramo izhajati iz korenin, iz poročila Naša skupna prihodnost (*Brundtland Report*) iz leta 1987 in 17 ciljev trajnostnega razvoja OZN iz leta 2015. Zakaj? Prav pojem trajnostnega razvoja je bil v preteklosti prevečkrat zlorabljen oziroma napačno interpretiran. Zato moramo pri našem delu izhajati iz korenin in uradnih podatkov.

Na koncu poudarjam vlogo in pomen prav vseh udeležencev pri prostorskem načrtovanju ali urejanju prostora, izraza sta sinonima; takoj ko začne kdo teoretizirati o razlikah, bodimo previdni! Torej, državna in občinska uprava, vsi nosilci urejanja prostora, strokovnjaki ZAPS in IZS, investitorji, financerji, inženirji in konzultanti, nevladne organizacije itd., prav vsi se moramo potruditi, da bo sistem urejanja prostora in graditve objektov bolj organiziran in hitrejši. O preprostejših postopkih si skoraj ne upam govoriti, ker bo takoj kdo omenil evropske direktive, Evropsko komisijo, generalne direktorate itd., skratka, nekateri bi raje kot reševali probleme, odgovornost prelagali na nekoga v Bruslju.

Čas in prostor sta največji vrednoti, na kateri lahko vplivamo in moramo vplivati.

Želim vam uspešno delo!

.....
Mag. Miran Gajšek, državni sekretar
Ministrstvo za naravne vire in prostor, Ljubljana
E-pošta: miran.gajsek@gov.si